

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Помазан В. І.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, ст. викладач - Таценко Н. В.

Глобальне екологічне забруднення переконливо свідчить про недостатньо ефективну систему екологічного виховання населення, що є однією з основних причин незрілості екологічної свідомості людей. Забезпечення формування екологічної культури необхідно здійснювати на ранніх етапах шляхом екологізації всіх навчальних дисциплін, зокрема іноземної мови. Тому екологічне виховання учнів на початковому етапі вивчення іноземної мови наразі дуже актуальне.

Екологічна освіта та виховання, враховуючи фізіологічні особливості розвитку дитини, починаються вже на початковому етапі навчання. Шляхом залучення до різних форм навчання англійській мові, вчитель має сприяти формуванню екологічної культури учнів, виховати любов до навколишнього світу. Опановуючи англійську мову, учень вчиться оцінювати і моделювати екологічні ситуації та збалансовувати свою діяльність таким чином, щоб не порушувати екологічної рівноваги.

У молодших школярів засвоєння знань відбувається через процеси аналізу, систематизації, узагальнення, формування понять та суджень про природні явища, їх взаємозв'язки та естетичні властивості. З'являються інтелектуальні почуття здивування та задоволення від самого процесу пізнання таємниць природи.

Добираючи методику навчання іноземній мові, вчитель має орієнтуватися на вікові особливості сприймання школярами природи, які визначаються рівнем розвитку сенсорних процесів, почуттєво-емоційної сфери, інтелекту. Важливо залучити всі сенсорні аналізатори у процес сприймання природного явища засобами іноземної мови. Поєднання різних форм роботи, вдосконалення фонетичних та мовленнєвих навичок, тренування пам'яті та концентрації уваги засобами іноземної мови екологічної спрямованості складає чітку систему організації уроку іноземної мови.

Рольова гра та активне використання елементів наочності є найефективнішими методами екологічного виховання та формування екологічної свідомості учнів на початковому етапі вивчення іноземної мови.

Задовольняючи потребу дитини гратися, учитель забезпечує умови для екологічного виховання при вивченні іноземної мови. Рольова гра сприяє розвитку класифікуючого сприйняття, довільної уваги і пам'яті, виробленню вміння спілкуватися, інтелектуальному зростанню. Гра на уроці англійської мови – це ситуативно-варіативна справа, де створюється можливість для багаторазового повторення мовного зразка в умовах максимально наближених до реального мовного спілкування.

Приведемо приклад лексичної гри екологічного спрямування: «Дійди до вчителя». У ході цієї гри відбувається тренування дієслів по темі “Nature Rules” (to plant, to clean, to run, to smell, to jump). Учень відходить на 5 кроків від учителя, а потім, зробивши крок, називає одне дієслово за темою. Сказавши правильно всі слова, доходить до вчителя. Учитель може погладити по голові, потиснути руку й т.д.

З метою активізації пізнавального інтересу молодших школярів доцільно вводити костюмоване інсценування улюблених, відомих учням казок англійською мовою. Під час вивчення дітьми сценаріїв краще засвоюється лексичний запас англійських слів, мовних структур, зворотів, запитань та мимовільно формується чітка система навичок поведінки екологічно-свідомої особистості.

На початковому етапі екологічного виховання під час вивчення іноземної мови доцільно використовувати природну, малюнкову, об'ємну, звукову і символічно-графічну наочність. Одночасне використання звукового та графічного пояснення сприяє ефективному досягненню поставленої мети – формування екологічної культури учнів.

Інтерактивну дошку (комп'ютер та проєктор) слід розглядати як елемент системи засобів навчання, що значно підсилює інтерес школяра до навчання іноземної мови. За допомогою відео- та звукозапису відбувається посилення емоційного впливу навчального матеріалу, що забезпечує прискорення процесів сприймання, мислення та пам'яті молодших школярів.

Елементами унаочнення є також роздатковий матеріал, гербарії рослин, ілюстрації в журналах природознавства. Виготовлення стендів, стіннівок, пам'яток самими учнями є важливим компонентом колективної роботи, що активізує творчі здібності учнів.

Результати педагогічної роботи з екологічного виховання та одночасного вдосконалення мовних та мовленнєвих навичок учнів залежать від вмілого поєднання різних форм та методів організації уроку іноземної мови.

Помазан, В.І. Екологічне виховання засобами іноземної мови [Текст] / В.І. Помазан; наук. кер. Н.В. Таценко // Перекладацькі інновації : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, Суми, 25-27 листопада 2010 р. / Ред. кол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова та ін. — Суми : СумДУ, 2010. — С. 138-139.